

**Рішення спеціалізованої вченої ради  
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації на тему «Правовий режим спільних майнових прав інтелектуальної власності у сфері господарювання» за спеціальністю 081 «Право» 12 червня 2026 року.

Петухова Наталя Олександрівна

1986 року народження

Громадянка України

освіта вища: у 2012 році закінчила Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та отримала диплом спеціаліста за спеціальністю «Правознавство».

У 2021 році вступила до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру цивільного права і процесу за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Коваль Ірина Федорівна, д.ю.н., професор, декан юридичного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 8 наукових праць: чотири наукових статті у фахових наукових виданнях України, а також чотири тези доповідей на науково-практичних конференціях.

**Статті в наукових виданнях,**

**включених до переліку наукових фахових видань України:**

1. Петухова Н.О. Правовий режим майнових прав на торговельну марку, які виникли під час перебування правовласника у шлюбі. Правничий часопис

Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2024. № 1. С. 258-272. DOI <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.1.26>. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/16179>.

2. Петухова Н.О. Реалізація майнових прав інтелектуальної власності в корпоративних відносинах та спільній діяльності. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 5. С. 122-127. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-5/26>. URL: [http://lsej.org.ua/5\\_2025/28.pdf](http://lsej.org.ua/5_2025/28.pdf)

3. Петухова Н.О. Набуття спільних майнових прав інтелектуальної власності у сфері господарювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 6. С. 107-114. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-6/22>. URL: [http://lsej.org.ua/6\\_2025/24.pdf](http://lsej.org.ua/6_2025/24.pdf).

4. Петухова Н.О. Поняття та зміст правового режиму спільних майнових прав інтелектуальної власності у сфері господарювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2025. Випуск 91: частина 2. С. 56-67. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.91.2.7>. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2025/11/9-1.pdf>.

#### **Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:**

1. Петухова Н.О. Передання майнових прав інтелектуальної власності фізичною особою-підприємцем. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. «Весняні юридичні читання – 2022», 28 квіт. 2022 р. / Донецьк. нац. ун-т ім.В.Стуса. Вінниця, 2022. С. 402-406.

2. Петухова Н.О. Правове регулювання майнових відносин інтелектуальної власності за участю фізичної особи-підприємця, який перебуває у шлюбі. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXIV: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Осінні юридичні читання – 2023». 23 лист. 2023 р./ Донецьк. нац. ун-т ім.В.Стуса. Вінниця, 2023. С. 456-460.

3. Петухова Н.О. Якщо майнові права інтелектуальної власності не вносяться до статутного фонду товариства. Круглий стіл 30.05.2025 на тему

«Актуальні проблеми права інтелектуальної власності в сучасних умовах». Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків.

4. Петухова Н.О. Законодавча основа правового режиму майнових прав інтелектуальної власності в сфері господарювання // Актуальні проблеми юридичної науки та практики у воєнний період: Міжнародна науково-практична конференція. Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, 10 жовтня 2025 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025. 220 с. С.117-124. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/426/13806/31096-1>.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

**Беяневич Олена Анатоліївна** – професор кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, професор.

Зауважень немає.

**Дорошенко Ліна Миколаївна** – завідувач кафедри господарського та адміністративного права Донецького національного університету імені Василя Стуса, доктор юридичних наук, професор.

Зауважень немає.

**Атаманчук Ірина Володимирівна** – доцент кафедри цивільного права і процесу Донецького національного університету імені Василя Стуса, кандидат юридичних наук, професор.

Зауважень немає.

**Бакалінська Ольга Олегівна** - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України.

1. У процесі дослідження автор розмежовує поняття «виключне право» (с. 2, 61, 94), яке належить правовласнику і «право на використання» (с. 3, 94), яке може бути надано чи передано іншим особам. Разом з цим з огляду на те, що

переданим може бути не тільки «право на використання», а інші правомочності власника, зокрема «володіння» чи «право на захист», які за своєю природою є обмеженими чи охоплюються вони поняттям «право на використання» в авторській концепції?

2. У своїй роботі автор зазначає, що «право на захист» майнових прав інтелектуальної власності належить до окремого виду суб'єктивних прав, а не до складу майнового права. З огляду на це виникає питання щодо зв'язку між майновими правами на об'єкти інтелектуальної власності і правом на захист. Чи не призведе таке розмежування до ускладнення процесу встановлення і захисту відповідних прав ( 7-8, 94, 175-178)?

3. Потребує додаткового роз'яснення авторська позиція щодо майнових прав на торговельну марку, які на думку авторки відносяться до категорії об'єктів, на які не поширюється режим спільної сумісної власності подружжя (с.152, 201). Виведення одного з об'єктів із складу спільного майна створює небезпечний прецедент і позбавляє одного з подружжя права можливості реалізувати своє право.

4. Також в процесі захисту хотілося отримати роз'яснення авторської позиції щодо реалізації права на повернення майнових прав інтелектуальної власності, що є внеском до статутного капіталу простого товариства. Зокрема не зовсім зрозумілою є позиція автора, що розмежовує наслідки припинення договору простого товариства або виходу з такого товариства в залежності від того чи є відповідний того, чи є вкладник первинним власником-автором чи вторинним власником (с. 7, 202).

**Руденко Людмила Дмитрівна** - доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки навчально-наукового інституту права Сумського державного університету, кандидат юридичних наук, доцент.

1. Дисертантка обґрунтовує неподільність майнових прав інтелектуальної власності, у тому числі на ідеальні частки (с. 96–100), та пропонує передбачити

рівний обсяг прав усіх співвласників за відсутності договірного регулювання. Разом з тим, у правозастосовчій практиці непоодинокими є ситуації, коли об'єкт інтелектуальної власності створений співавторами з нерівним творчим внеском, що обумовлює потребу в механізмах визначення відповідних часток. Зазначена проблематика потребує більш детального висвітлення в дисертації, з огляду на можливі суперечності між принципом рівності прав та реальним внеском кожного зі співавторів у створення спільного об'єкта.

2. Пропозиція щодо доповнення ст. 432 ЦК України нормою про право кожного зі співвласників самостійно звертатися до суду за захистом спільних майнових прав інтелектуальної власності є загалом слушною та відповідає потребам правозастосовчої практики. Разом з тим, вона потребує опрацювання у процесуальному вимірі, що в дисертації здійснено недостатньо. Зокрема, залишається відкритим питання процесуального статусу такого позивача в господарському судочинстві. Відповідно до ст. 53 Господарського процесуального кодексу України (надалі - ГПК України) господарський суд може залучити до участі у справі співвласників як співпозивачів або третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Якщо один зі співвласників звертається до суду самостійно, постає питання: чи діє він від власного імені виключно в межах своєї частки, чи фактично захищає спільне право всіх співвласників? Від відповіді на це питання безпосередньо залежать межі законної сили судового рішення та можливість повторного звернення до суду іншими співвласниками з тотожним позовом. Наявна колізія з принципом *res judicata* у тому вигляді, в якому він відображений у статті 326 ГПК України, у дисертації не розглядається. Не менш важливим є питання обов'язкової участі інших співвласників у справі з огляду на приписи ч. 2 ст. 51 ГПК України щодо обов'язкової процесуальної співучасті у справах про права, що є спільними для кількох осіб. Недослідженість цього аспекту знижує практичну реалізованість запропонованої законодавчої зміни, оскільки без відповідного процесуального механізму норма матеріального права ризикує залишитися декларативною. З огляду на вищевикладене, узгодження запропонованої матеріально-правової

норми з правилами господарського процесу є необхідною умовою її ефективного застосування.

3. Запропонована авторкою термінологія – «виключне право» для правовласника та «право на використання» для інших осіб – є виправданою концептуально. Однак зміна усталеної законодавчої термінології у сфері права інтелектуальної власності неминуче тягне за собою потребу в системних змінах до значної кількості нормативних актів. Обсяг таких змін та механізм їх запровадження у дисертації висвітлені недостатньо.

4. У категорії «удосконалено» дисертантка наводить положення про те, що «право інтелектуальної власності, яке належить кільком особам спільно, може здійснюватися між ними на основі договору про спільне здійснення прав, а у разі відсутності такого договору — майнові права інтелектуальної власності здійснюються спільно за взаємною згодою; обсяг прав є рівним, якщо інше не передбачено договором». Зазначене положення є фактичним відтворенням загальної логіки чинної ст. 428 ЦК України у її поточній редакції. Було б доцільним конкретизувати, чим запропоноване формулювання змістовно відрізняється від чинного регулювання та в чому полягає його наукова новизна порівняно з існуючими доктринальними позиціями.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Петуховій Наталі Олександрівні ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради

Олена БЕЛЯНЕВИЧ

